

مجموعه تماشای شهر (۲)

قهوه استانبول نیکومی سوزد

استانبول به روایت مسافران دوره قاجار
علی اکبر شیروانی

مقدمه ... ۹

مشربه از سنگ مرمر ... عبدالحسین افشار ... ۱۵

از قبیل اینها ... میرزا حسن موسوی ... ۳۷

پری پیکر پری سان منش ... میرزا محمودخان ... ۵۱

دلاک‌های آمد با طراوت ... میرزا محمد حسین ... ۶۹

از درخت عشقه به چنار ... ناصرالدین‌شاه ... ۸۹

ابنیة نفیسه قدیمه ... عمادالسلطنه ... ۱۰۷

کلا سروستان و کاجستان ... میرزا فتاح‌خان ... ۱۲۱

نه به قدر مشهد ... میرزا داوود ... ۱۳۱

به اشارت بشارت ... فرهاد میرزا ... ۱۴۳

از وحشی‌گری بیرون ... حاج سیاح ... ۱۵۱

اسب‌های لنگ و کور زخمی منحنی ... ابوطالب‌خان ... ۱۶۵

بازورق بخاری سلطانی ... مظفرالدین‌شاه ... ۱۸۵

منابع ... ۲۰۶

شرح کلمات ... ۲۰۷

مکان‌ها ... ۲۰۹

نام‌ها ... ۲۱۲

مقدمه

تورنگ اینها را به من نمای تا من جایگاه ایشان با تو نمایم.
ابوالحسن خرقانی

شهرها رنگ دارند. رنگ هر شهری برآمده از معماری، جغرافیا، آداب و رسوم، لباس، پوشش و صدها عامل دیگر است، به علاوه تصورات ذهنی و کمی خیال پردازی کسی که به شهر فکر می کند. شهرها رنگ دارند و معمولاً برای هر شهری یک رنگ اصلی و هزاران زیررنگ در ذهنمان نقش بسته است: شهرهای گرمسیری قرمز، شهرهای سردسیری آبی و شهرهای معتدل سبز. شاید رنگ شهرها تا حدی از قوانین طبیعی تبعیت می کند اما کم کم تعین ما رنگ های اصلی را مخلوط می کند و به رنگ های فرعی می رسد: قرمز کاشان ملایم و آرام است و جاهایی به کرم قهوه ای